

আমাৰ মৌলিক কৰ্তব্য

TEXTUAL QUESTIONS AND ANSWERS

প্ৰশ্ন ১: চমু উত্তৰ দিয়া –

(ক) ভাৰতৰ নাগৰিকৰ মৌলিক কৰ্তব্যসমূহ কোন চনৰ কোনটো সংশোধনী মতে প্ৰদান কৰিছে ?

উত্তৰ: ১৯৭৬ চনৰ ৪২ তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ জৰিয়তে ভাৰতৰ নাগৰিকসকলক মৌলিক কৰ্তব্য প্ৰদান কৰিছে ।

(খ) কৰ্তব্য বুলিলে কি বুজা ?

উত্তৰ: কৰ্তব্যৰ অভিধানিক পৰিপূৰক শব্দ হ'ল কৰণীয় কাম । ভাৰতৰ নাগৰিকৰ ব্যক্তিত্বৰ পূৰ্ণ বিকাশ আৰু সুখৰ জীৱন – যাপনৰ কাৰণে সংবিধানে কিছুমান অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে । এই অধিকাৰসমূহ উপভোগ কৰাৰ লগে লগে নাগৰিক সকলে ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতি কিছুমান দায়িত্ব পালন কৰিবলগীয়া হয় । সেয়েই কৰ্তব্য বা মৌলিক কৰ্তব্য । প্ৰকৃতাৰ্থত অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্য পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ পৰিপূৰক ।

(গ) ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা , ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত আদিক কিয় আমি সন্মান কৰিব লাগে ।

উত্তৰ: এখন দেশৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত হৈছে দেশখনৰ সন্মানৰ মূল আধাৰ । সেয়ে প্ৰত্যেক দেশৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতক সন্মান জনাব লাগে ।

প্ৰশ্ন ২: সংবিধান উল্লেখিত ৫ বিধ কৰ্তব্যৰ বিষয়ে লিখা ।

উত্তৰ: সংবিধানে আমাক ব্যক্তিত্বৰ পূৰ্ণ বিকাশ আৰু সুখৰ জীৱন যাপনৰ কাৰণে কিছুমান মৌলিক অধিকাৰ দিছে । লগে লগে আমাক কিছুমান কৰণীয় কাম বা কৰ্তব্যও দিছে ।

মুঠ এঘাৰটা কৰ্তব্যৰ ভিতৰত তলত ৫ বিধ কৰ্তব্যৰ উল্লেখ কৰা হ'ল ।

১। সংবিধান মানি চলা , ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীক প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জনাওৱা ।

২। ভাৰতৰ ঐক্য আৰু সংহতি ৰক্ষা কৰা ।

৩। মাতৃভূমিক ৰক্ষা কৰা আৰু প্ৰয়োজন হলে দেশৰ প্ৰতি সেৱা আগবঢ়োৱা ।

৪। জনসাধাৰণৰ মাজত ভাতৃত্ববাধে গঢ়ি তোলা , নাৰীৰ মৰ্যাদা হানিকৰ আচৰণ ত্যাগ কৰা । আৰু

৫। আমাৰ সংস্কৃতি আৰু মূল্যবান ঐতিহ্যক সন্মান দিয়া আৰু ৰক্ষা কৰা।

প্ৰশ্ন ৩: এন . চি . চি আৰু স্কাউট গাইডৰ দ্বাৰা বিকশিত হ'ব পৰা গুণ সমূহৰ বিষয়ে লিখা ।

উত্তৰ: এন . চি . চি আৰু স্কাউট গাইডৰ দ্বাৰা শিশুসকলৰ মনত দেশসেৱাৰ মনাভাৱ গঢ়ি উঠে , দেশ প্ৰেমৰ ভাব জাগ্ৰত হয় , শৃঙ্খলাবদ্ধ , ধৈৰ্য আৰু সহানুভূতিৰ দৰে মহান গুণ বিলাক বিকশিত হয়।

প্ৰশ্ন ৪: প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ ৰক্ষা কৰিবলৈ আমি কি কৰা উচিত ?

উত্তৰ: প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ অক্ষুন্ন ৰাখি গ্লোবাল উষ্ণতা (Global Warming) বৃদ্ধি ৰাধে কৰা ; পাৰিপাৰ্শ্বিক ভাৰসাম্যতা (Ecological Balance) ৰক্ষা কৰা আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহ , যেনে বন , হ্ৰদ , নদী , জলাশয় আদিৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়া আৰু তাৰ উন্নয়নৰ ব্যৱস্থা , জীৱিত প্ৰাণীৰ প্ৰতিপালন আৰু সুৰক্ষা দিয়াতো আমাৰ সকলোৰে কৰ্তব্য । আজি-কালি পায়ে পাহাৰ কাটি , দ পিতনিবাৰে পুতি ঘৰ সজাৰ ফলত বৰষুণ দিলেই ভূমিস্থলন হোৱা দেখা যায় । এনে হোৱাৰ ফলত বহুতো লোকে প্ৰাণ হেৰুৱায় , বহুতো ঘৰ – দুৱাৰ ধ্বংস হয় । পাহাৰৰ গছ – গছনি কাটি টহিলং কৰাৰ ফলত বহুত বনৰীয়া জন্তুৱে নিজৰ ঘৰ হেৰুৱাইছে আৰু আহাৰ বিচাৰি আহি জনবসতি অঞ্চলত আতংকৰ সৃষ্টি কৰিছে । ফলত মানুহ , জীৱ – জন্তু সকলোৰে জীৱনলৈ আন্ধাৰ নামি আহিছে । সেয়ে সকলোৰে মঙ্গল কামনাৰে আমি প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ ৰক্ষা কৰা উচিত ।

প্ৰশ্ন ৫: শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে পাঁচটা উপায় উল্লেখ কৰা ।

উত্তৰ: অহিংসা নীতিৰে জগত জিনা মহাপুৰুষ মহাত্মা গান্ধীৰ দেশৰ শান্তিপ্ৰিয় মানুহ আমি । সেয়ে মৰম – স্নেহ , দয়া , সহানুভূতি , সহনশীলতা আদি গুণৰ বিকাশ সাধি আমি দেশত শান্তিৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব লাগিব ।

শান্তিৰ পৰিবেশ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে কিছুমান উপায় আছে । তলত ইয়াৰে পাঁচটা উল্লেখ কৰা হ'ল ।

১। শান্তি প্ৰতীক আঁকা ।

২। শান্তি বিষয়ক কবিতা , গীত , গল্প আদি লিখা ।

৩। শান্তি বিষয়ক বাটৰ নাট প্ৰস্তুত কৰি ঠায়ে ঠায়ে প্ৰদৰ্শন কৰা ।

৪ শান্তিৰ শোভাযাত্ৰা উলিওৱা । আৰু

৫। শান্তিৰ বিষয়ত শ্লোগান দিয়া ।

প্ৰশ্ন ৬: খালী ঠাই পূৰ কৰা:

(ক) ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা উত্তোলন কৰােতে আমি ____ গাব লাগে ।

উত্তৰ: ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত ।

(খ) ১৯৭৬ চনৰ ____ তম সংবিধান সংশোধনৰ জৰিয়তে ভাৰতৰ নাগৰিকৰ ১০ বিধ মৌলিক কৰ্তব্যৰ কথা উল্লেখ আছে ।

উত্তৰ: ৪২ তম ।

(গ) ৬-১৪ বছৰৰ বয়সৰ শিশুক ____ লাভৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিব লাগে ।

উত্তৰ: শিক্ষা ।

(ঘ) ভাৰতৰ সংবিধানত মুঠ ____ টা নাগৰিকৰ কৰ্তব্য উল্লেখ আছে।

উত্তৰ: ১১ টা ।

প্ৰশ্ন ৭: শুদ্ধ উত্তৰ বাচি উলিওৱা:

(ক) ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত ৫২ চেকেণ্ডৰ ভিতৰত শেষ কৰিব লাগে / নালাগে।

উত্তৰঃ লাগে ।

(খ) গছ – গছনি কাটিলে বানপানী ৰােধ কৰিব পাৰি / নােৰাৰি ।

উত্তৰঃ নােৰাৰি ।

(গ) শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ কাৰণে হিংসাত্মক কাৰ্য কৰিব লাগে / নালাগে ।

উত্তৰঃ নালাগে ।

(ঘ) আমাৰ কৰ্ত্তব্যসমূহ ন্যায়ালয়ৰ ওচৰত সাব্যস্ত কৰিব পাৰি / নােৰাৰি ।

উত্তৰঃ নােৰাৰি ।

অতিৰিক্ত প্ৰশ্নোত্তৰ

প্ৰশ্ন ১: চমু উত্তৰ দিয়া –

(ক) ভাৰতীয় জাতীয় পতাকাখন প্ৰস্তুত কৰণৰ অনুপাত কি ?

উত্তৰঃ ৩ : ২ অৰ্থাৎ দীঘল ৩ ফুট হলে বহলে ২ ফুট ।

(খ) আমাৰ জাতীয় পতাকাখন কি কাপােৰেৰে তৈয়াৰ কৰা হয় ?

উত্তৰঃ খদ্দৰ কাপােৰেৰে ।

(গ) ভাৰতৰ ত্ৰিৰঙ্গা পতাকাখন জাতীয় পতাকা ৰূপে কেতিয়া স্বীকৃতি লাভ কৰে ?

উত্তৰঃ ১৯৪৭ চনৰ ২২ জুলাই তাৰিখে ।

(ঘ) মৌলিক কৰ্ত্তব্যসমূহ সংবিধানত কেতিয়া অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয় ?

উত্তৰঃ ১৯৭৬ চনত ।

(ঙ) ভাৰতবৰ্ষত নাৰীক কিহৰ লগত তুলনা কৰা হয় ?

উত্তৰ: দেৱীৰ লগত ।

(চ) আন্ধাৰ বিনাশী পাৰ্শ্বৰ বিলাৰ মাধ্যম কি ?

উত্তৰ: শিক্ষা ।

(ছ) অন্ধ বিশ্বাসৰ ফলশ্ৰুতিত বৰ্তমানো আমাৰ সমাজত চলি থকা ব্যৱস্থাটো কি ?

উত্তৰ: ডাইনী হত্যা ।

(জ) ২০০২ চনত নাগৰিকৰ বাবে সংযোজন কৰা কৰ্তব্যটো কি ?

উত্তৰ: ৬ ৰ পৰা ১৪ বছৰৰ শিশুক পিতৃ – মাতৃ আৰু অভিভাৱকে শিক্ষা লাভৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা।

(ঝ) পাহাৰ কাটিলে কি হয় ?

উত্তৰ: ভূমিস্থলন হয় ।

(ঞ) ভাৰতবৰ্ষত বৰ্তমানে নাগৰিকে পালন কৰিবলগীয়া কৰ্তব্য কেইটা ?

উত্তৰ: ১১ টা ।